

राज्यातील शासनमान्य टंकलेखन व लघुलेखन वाणिज्य संस्थांमध्ये मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु ठेवण्यास मुदतवाढ देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक :-संकीर्ण - २०१७/प्र.क्र.१३६/एसडी-२
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १६ नोव्हेंबर, २०१७

- संदर्भ:-** १) शासन निर्णय, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. एसपीई - १०१२/(१०८ /१२)/साशि-१, दिनांक: ३१ ऑक्टोबर, २०१३
२) शासन शुध्दीपत्र क्रमांक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. संकीर्ण - २०१५/(११६/१५)/एसडी-दिनांक: ३० सप्टेंबर, २०१५
३) शासन शुध्दीपत्र क्रमांक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, क्र. संकीर्ण - २०१६/(११६/१५)/एसडी-२, दिनांक: १३ जुलै, २०१६

प्रस्तावना:-

राज्यातील सर्व शासकीय / निमशासकीय कार्यालयातील कामकाजात संगणकाचा वापर तसेच शासनाच्या सर्व विभागामध्ये ई-गव्हर्नन्स/ई-ऑफिस पध्दत अवलंबण्याचे शासनाने स्वीकारलेले धोरण विचारात घेऊन राज्यातील शासनमान्य वाणिज्य संस्थांमध्ये संगणक टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु करण्याचा निर्णय शासनाने संदर्भाधिन दि.३१ ऑक्टोबर, २०१३ च्या शासन निर्णयान्वये घेतला आहे. संगणक टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु करत असताना मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रम दि.३० नोव्हेंबर, २०१५ पर्यंत टप्प्याटप्प्याने बंद करण्याचा निर्णय घेण्यात आला होता. तथापि, यानंतर दि.३० सप्टेंबर, २०१५ च्या शुध्दीपत्रान्वये मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रमास दि.३१ मे, २०१६ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली. यानंतर दि.१३ जुलै, २०१६ च्या शुध्दीपत्रान्वये मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रमास दि.३१ मे, २०१७ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती.

मॅन्युअल टंकलेखन बंद करण्याच्या शासनाच्या विरोधात मा.उच्च न्यायालयात काही याचिका दाखल झाल्या होत्या. यापैकी, रिट याचिका क्र.१०२७३/२०१७ व जनहित याचिका क्र.१००/२०१६ मध्ये मा.उच्च न्यायालयाने याचिकाकर्त्यांना त्यांचे म्हणने शासनाकडे सादर करण्याबाबत निर्देश दिले होते व शासनाने याचिकाकर्त्यांच्या निवेदनाबाबत विचारविनिमय करून निर्णय घ्यावा, असे निर्देश शासनास दिले आहेत. यानुसार याचिकाकर्त्यांनी शासनाकडे निवेदने सादर केली आहेत. सदर निवेदनाबाबत विचार विनिमय करून शासन मान्य टंकलेखन व लघुलेखन वाणिज्य संस्थांमध्ये मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु ठेवण्यास मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचारधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील शासनमान्य लघुलेखन टंकलेखन वाणिज्य संस्थांमध्ये संगणक टंकलेखनासोबतच दि.३० नोव्हेंबर, २०१९ पर्यंत मॅन्युअल टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु ठेवण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. सर्व शासनमान्य टंकलेखन व लघुलेखन वाणिज्य संस्थांनी मॅन्युअल टंकलेखनासोबतच संगणक टंकलेखनाचा अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी आवश्यक बदल संस्थांमध्ये करून घ्यावे. दि.३० नोव्हेंबर, २०१९ नंतर संगणक टंकलेखन अभ्यासक्रम सुरु झाल्याचा आढावा घेऊन मॅन्युअल टंकलेखन सुरु ठेवण्याबाबत पुढील निर्णय घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७१११६१३४६१३२९२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(डॉ.सुवर्णा सि. खरात)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- १) मा.मुख्यमंत्री सचिव,मंत्रालय,मुंबई.
- २) मा. प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग),मंत्रालय,मुंबई.
- ३) मा. मंत्री (शालेय शिक्षण व क्रीडा) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.अपर मुख्य सचिव (सामान्य प्रशासन विभाग) यांचे स्विय सहाय्यक
- ५) प्रधान सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान विभाग,मंत्रालय मुंबई.
- ६) मा. शिक्षण आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ७) शिक्षण संचालक, (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८) अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्य. व उच्च माध्य. शिक्षण मंडळ, पुणे.
- ९) आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषद,पुणे
- १०) संचालक,महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मीती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ,पुणे
- ११) संचालक,महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद,पुणे
- १२) विभागीय अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विभागीय शिक्षण मंडळ (सर्व).
- १३) संचालक, सुयश टाईपरायटिंग इन्स्टिट्युट, अंजिक्य काल्सेस शेजारी,मुरारजी पेठ,सोलापूर.
- १४) श्री.महेश कटवानी,ब्लॉक नं.१, खोली क्रह.४, जय भवानी मार्ग,मुलूंड कॉलनी,मुलूंड (वेस्ट),मुंबई.
- १५) सर्व सहसचिव/उपसचिव शालेय शिक्षण ,मंत्रालय,मुंबई.

- १६) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.
- १७) सर्व शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)/(प्राथमिक), जिल्हा परिषद.
- १८) अवर सचिव/कक्ष अधिकारी शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १९) अवर सचिव,(१४-अ) सामान्य प्रशासन विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- २०) सर्व शिक्षण निरीक्षक, मुंबई (पूर्व ,पश्चिम, उत्तर)
- २१) निवड नस्ती (एसडी - २)